

ความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม* สุรางกรรัตน์ เนื่องไชยยศ^{a,*} เพ็ญพิชญา บรรหาร^b, อัจฉรวาดี กำมุขโช^c และ วิทยา จันทศิริ^d

Counseling Needs of First-Year Students Living in Mahasarakham University Dormitory

Surangrat Nongchaiyot^{a,*} Phenpitchaya Banharn^b, Atcharavadee Kommokcho^c and Wittaya Chasiri^d

^{a,b} กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^c คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{a,b} Planning Division Mahasarakham University

^c Faculty of Education Mahasarakham University

Corresponding author. E-mail address: Surangrut_su@hotmail.com

* งานวิจัยเรื่องนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

Received 22 October 2008; accepted 15 December 2009

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 354 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนและด้านทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการใช้ชีวิตในหอพัก และด้านกิจกรรมนิสิต อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านเรื่องส่วนตัว
2. นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะความต้องการการปรึกษาเพิ่มเติม 3 อันดับแรก คือ ควรเพิ่มบริการการให้คำปรึกษาด้านการเรียนให้มากขึ้น เพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ในหอพักให้มากกว่านี้ และบุคลากรที่ให้บริการควรให้คำปรึกษาได้ในทุก ๆ เรื่อง

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษา, หอพักมหาวิทยาลัย

Abstract

This study aimed to investigate counseling needs of first-year students living in Mahasarakham University Dormitory. The samples, chosen from those who lived in the university dormitory through the stratified technique, included 354 first-year students enrolled in the first semester of the academic year 2009. The research tools were a set of questionnaire. Statistical procedures comprised percentage, mean, and standard deviation.

The results were as follows:

- (1) The samples, living in the University Dormitory, highly needed counseling on two aspects including study and general problems. The aspects concerning living in the dormitory and activities were found at fair level. Personal problems were found at least level.
- (2) The sample, living in the University Dormitory, suggested three counseling needs including increasing academic counseling services, providing more benefits in the dormitory, and increasing a number of personnel who could provide counseling services in all aspects.

Keywords: counseling needs, University Dormitory

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ดัง ปณิธานที่ว่า “เป็นสถาบันที่มุ่งมั่นในการส่งเสริมแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับวิทยาการที่เป็นสากล ให้เกิดความรู้ทางสติปัญญา สามารถพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยวิชาการ จริยธรรมและคุณธรรม” มหาวิทยาลัยจึงได้พยายามจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับนิสิตทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย บริการอย่างแรกๆ ที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้นักศึกษาโดยเฉพาะผู้ที่มิถุนานาทางไกล

นักศึกษาและผู้ปกครอง นักศึกษาไม่ต้องเสียเวลารวมถึงงบประมาณในการเดินทางไปยังสถานศึกษา การที่มหาวิทยาลัยจัดบริการหอพักยังนำมาซึ่งความอุ่นใจแก่ผู้ปกครอง เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ราชการมีการตรวจดู อย่างทั่วถึงและนักศึกษาก็มีความใกล้ชิดกับอาจารย์ด้วย (วัลลภา, 2530) ขณะเดียวกันนักศึกษาก็สามารถใช้เวลาร่วมในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ เพราะนักศึกษามีเวลาว่างในการเดินทาง ซึ่งจะส่งผลให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หอพักยังเป็นสถานที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพ เนื่องจาก นักศึกษาต้องใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นเป็นเป็นระยะเวลานาน หอพักจึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ศีลธรรม ศิลปวัฒนธรรม และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคม

การทำกิจกรรมในแต่ละวันของนักศึกษา โดยปกติแล้วในช่วงกลางวันจะเป็นเวลาของการศึกษาเล่าเรียน ช่วงกลางคืนจะเป็นเวลาของการพักผ่อนหรือทบทวนบทเรียน นักศึกษาจะทำกิจกรรมอยู่ในหอพักซึ่งเปรียบเสมือนเป็นบ้านที่สองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดสภาพแวดล้อมของหอพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนให้ความอบอุ่นใจแก่นักศึกษาด้วย (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2542) ได้กำหนดมาตรฐานกิจกรรมนักศึกษาที่เกี่ยวกับการบริการหอพักนักศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางดังนี้ 1. จัดที่พักให้สะอาด สะดวก และปลอดภัย ในรายชื่อนักเรียนให้นักศึกษา 2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ จัดห้องบรรยาย และห้องทบทวนขนาดเล็ก จัดที่นั่งอ่านหนังสือจัดบรรยากาศภายในหอพักและบริเวณหอพักให้เอื้อต่อการเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา 3. จัดระบบที่ปรึกษาหอพักโดยให้มีที่ปรึกษาประจำแต่ละหอพัก เพื่อจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทักษะ มนุษย์สัมพันธ์ การวางแผนและการดำเนินการตามแผนด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพการพัฒนาคุณธรรม การพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจ เป็นต้น

ผู้ที่มีความสำคัญกับนักศึกษาที่พักในหอพัก นอกจากกลุ่มเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ด้วยกันแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ต้องคอยดูแลนักศึกษาให้มีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ดังจะเห็นได้จากมาตรฐานกิจการนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยตามข้อ 3 ข้างต้น อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักจึงต้องมีความรู้ความสามารถในการให้บริการหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในหอพักที่ตนรับผิดชอบได้ เนื่องจากนักศึกษาที่พักในหอพักมีลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมหรือจากการอบรมเลี้ยงดู ความแตกต่างดังกล่าวอาจส่งผลให้นักศึกษาบางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยหรือไม่สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักในฐานะที่เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักศึกษาในหอพัก จึงต้องทำหน้าที่เป็นดังผู้ปกครองที่ต้องให้การดูแล ให้ความอบอุ่นโดยเฉพาะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเมื่อมีปัญหา การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษานั้นอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักต้องใช้หลักและกระบวนการต่าง ๆ ทางจิตวิทยาเพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหได้อย่างเหมาะสม มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีนิสิตพักภายในหอพักมหาวิทยาลัยทั้งในเขตตำบลในเมืองและตำบลฆ้องวงรี ประมาณ 4,026 คน (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552) หากมีการศึกษาถึงความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในหอพักมหาวิทยาลัย และการให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาและเทคนิคการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักแล้ว ก็จะสามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักและเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลจาก นิสิตชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประชากร จำนวน 4,026 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ความต้องการการให้คำปรึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม, 2545) แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านการใช้ชีวิตอยู่หอพัก ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมนันทนาการ และ ด้านทั่วไป ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการการให้คำปรึกษาอื่น ๆ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านพิจารณา นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.45 ถึง 0.91 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.90

สรุปผลการวิจัย

1. นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.93) และเพศชาย ร้อยละ (31.07) ศึกษาอยู่ในระบบปกติมากที่สุด (ร้อยละ 89.55) และระบบพิเศษ (ร้อยละ 10.45) ส่วนใหญ่เป็นนิสิตคณะการบัญชีและการจัดการ (ร้อยละ 22.03) รองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ นิสิตวิทยาลัยการเมือง การปกครอง (ร้อยละ 14.69) นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ (ร้อยละ 10.17) นิสิตคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม (ร้อยละ 8.76) และน้อยที่สุดเป็นนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ (ร้อยละ 0.56) เมื่อพิจารณาการพักอาศัยตามหอพัก นิสิตส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่หอพักคู่ตรง (ร้อยละ 14.69) รองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ หอพักยางสีสุราช (ร้อยละ 12.99) หอพักพยุหภูมิพิสัย (ร้อยละ 9.04) หอพักบริบือ (ร้อยละ 7.91) และน้อยที่สุดนิตพักอยู่หอพักปทุมเวชน์ และหอพักเสือนเสา (ร้อยละ 0.28)

2. ความต้องการการให้คำปรึกษา

2.1 ด้านเรื่องส่วนตัว พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ปัญหาด้านทุนการศึกษา และ ปัญหาเรื่องการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ปัญหาด้านสุขภาพกาย อยู่ในระดับน้อย 5 ข้อ คือ ปัญหาทางด้านครอบครัว ปัญหาทางด้านสุขภาพจิต ปัญหาด้านอารมณ์และการควบคุม การเลือกคบเพื่อน/ปัญหาการเลือกคบเพื่อน และปัญหาเรื่องความรัก อยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ข้อ คือ ปัญหาการพนัน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการติดบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาการ

ทะเลาะวิวาท

2.2 ด้านการใช้ชีวิตในหอพัก พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ของหอพัก การปฏิบัติตัวเมื่อกระทำความผิดกฎระเบียบของหอพัก การเลือกเพื่อนร่วมห้องพักและการเปลี่ยนห้องพัก เท่ากัน สวัสดิการของหอพัก การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ การเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมของหอพัก การปรับตัวกับเพื่อนข้างห้อง และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้อง

2.3 ด้านการเรียน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ การลงทะเบียนเรียนวิชาเสรีและวิชาบังคับ การปรับตัวในเรื่องการเรียน การศึกษาค้นคว้าห้องสมุดและด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

2.4 ด้านกิจกรรมนิสิต พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 2 คือ การสร้างความพร้อมในการเรียนการสอน และการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ อยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ คือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการบริการของนิสิต การเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา และการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม

2.5 ด้านทั่วไป พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การดำเนินชีวิตในสังคมมหาวิทยาลัย เป้าหมายข้างหน้าเมื่อสำเร็จการศึกษา และการประกอบอาชีพเสริม อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ การลดความเครียดจากกิจกรรม กฎระเบียบมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะความต้องการการให้คำปรึกษาอื่น ๆ 3 อันดับแรก ดังนี้

3.1 ควรเพิ่มบริการการให้คำปรึกษาด้านการเรียนให้มากขึ้น

3.2 เพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ในหอพักให้มากกว่านี้

3.3 บุคลากรที่ให้บริการควรให้คำปรึกษาได้ในทุก ๆ เรื่อง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านเรื่องส่วนตัว พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ปัญหาด้านทุนการศึกษา และ ปัญหาเรื่องการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิระ (2542) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่

1 มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านปัญหาส่วนตัวในเรื่องของปัญหาการเงินอยู่ในระดับ มากสำหรับความต้องการอยู่ในระดับน้อยมีจำนวน 5 ข้อ คือ ปัญหาด้านสุขภาพกาย ปัญหาด้านสุขภาพจิต ปัญหาด้านอารมณ์และการควบคุม การเลือกคบเพื่อน/ปัญหาการเลือกคบเพื่อน และปัญหาเรื่องความรัก และอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ข้อ คือ ปัญหาการพนัน ปัญหาสิ่งเสพติด ปัญหาการติดบุหรี่ และเรื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาทะเลาะวิวาท ซึ่งจะเห็นว่าปัญหาดังกล่าวนิสิตส่วนใหญ่เป็นหญิงจึงมีน้อย แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ เช่นเดียวกับความต้องการด้านอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน เพราะปัญหาเหล่านี้ถ้าเกิดขึ้นแล้วจะมีผลต่อภาพรวมในสังคมทั้งสิ้น

2. ด้านการใช้ชีวิตในหอพัก พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ของหอพัก การปฏิบัติตัวเมื่อกระทำความผิดกฎระเบียบของหอพัก การเลือกเพื่อนร่วมห้องพัก การเปลี่ยนห้องพัก สวัสดิการของหอพัก การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ การเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมของหอพัก การปรับตัวกับเพื่อนข้างห้อง และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิระ (2542) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านการอยู่หอพัก อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้องพัก การเลือกเพื่อนร่วมห้องพัก การเปลี่ยนห้องพักและการปฏิบัติตาม กฎระเบียบของหอพัก สาเหตุอาจเนื่องมาจาก นิสิตชั้นปีที่ 1 ไม่เคยอยู่หอพักมาก่อน สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็น เพื่อนใหม่ บุคคลรอบข้าง กฎระเบียบของหอพัก อาจส่งผลต่อการปรับตัวของนิสิตและส่งผลต่อการเรียนได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรพยายามหาวิธีการให้นิสิตสามารถปรับตัวด้านการใช้ชีวิตในหอพักให้เหมาะสมจึงจะส่งผลดีต่อการเรียนของนิสิตของ (กมลรัตน์, 2543) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ หรือ ปัญหาด้านบุคลิกภาพและปัญหาด้านความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถอยู่ได้ในสังคมหรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

3. ด้านการเรียน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ การลงทะเบียนเรียนวิชาเสรีและวิชาบังคับ การปรับตัวในเรื่องการเรียน การศึกษาค้นคว้าห้องสมุด และด้านการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาของ นักศึกษา คณะสังคม ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับความต้องการการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเรียน ปัญหาการกำหนดเป้าหมายในอนาคตเป็นจำนวนมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิระ (2542) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องการการบริการให้คำปรึกษาสูงสุด คือ ด้านการเรียน จะเห็นได้ว่า สาเหตุอาจเนื่องมาจากระบบการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย แตกต่างกับการเรียนในระดับโรงเรียน นิสิตจึงอาจ

ยังไม่คุ้นเคย ไม่ว่าจะเป็นการลงทะเบียน การใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาค้นคว้า มหาวิทยาลัย จึงควรมอบหมายผู้ เกี่ยวข้องควรที่จะให้คำปรึกษาในเรื่องดังกล่าว เพื่อที่จะกระตุ้นให้นัก สนิตสามารถปรับตัวและอยากเรียนมากขึ้น

4. ด้านกิจกรรมนิสิต พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพัก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้อ กการการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ การสร้างความพร้อม ในการเรียนการสอน และการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ คำกล่าวของ (นิภา, 2530) ความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานของคน เรา ได้แก่ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการส่วนบุคคล ความ ต้องการทางสังคม และความต้องการทางสติปัญญา อยู่ในระดับปาน กลาง 7 ข้อ คือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านกีฬาและ นันทนาการ กิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่ สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการบริการของนิสิต การเลือกอาจารย์ ที่ปรึกษา และการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ในมหาวิทยาลัยบางครั้งนิสิตอาจไม่เต็มใจ ต้องฝืนใจเข้าร่วมกิจกรรม เกรงใจ หรืออาจถูกบังคับ ทำให้เกิดความรู้สึกเครียด ดังคำกล่าวของ (ธีระพร และคณะ, 2533) ได้กล่าวถึง ภาวะความเครียดกับการ ปรับตัวว่าการปรับตัวกลายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เมื่อคน เราไม่มีความสามารถตอบสนองความต้องการได้ การที่เราจะเข้าใจ ปัญหาที่ร้ายแรงที่สุดเกี่ยวกับการปรับตัวได้นั้น จะต้องศึกษาเรื่อง เฉพาะความต้องการหรือข้อเรียกร้องจากภายนอกและภายใน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรที่จะสนองความต้องการของนิสิตหากนิสิตเกิดความ เครียดจากการเข้าร่วมกิจกรรมก็ควรจัดบริการการให้คำปรึกษาให้ตรงตาม ความต้องการของนิสิต

5. ด้านทั่วไป พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่พักในหอพักมหาวิทยาลัย มหาสารคาม มีความต้องการการให้คำปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตมีความต้องการการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การดำเนินชีวิตในสังคมมหาวิทยาลัย เป้าหมายข้างหน้าเมื่อสำเร็จการศึกษา และการประกอบอาชีพ สิ่งต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องดัง คำกล่าวของ (โสภณ, 2520) กล่าวว่า ความ สามารถในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ความเป็นอยู่การปรับปรุง ตัวเอง โดยต้องคำนึงถึงความจริงต่าง ๆ นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้สามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขภายใต้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ที่เข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรที่จะคำนึงถึงเรื่องนี้ให้มาก เนื่องจาก นิสิตที่เข้ามาศึกษาชั้นปีที่ 1 การดำเนินชีวิตในสังคมที่ แตกต่างจากครอบครัวนั้น บางคนอาจไม่เข้าใจแต่เมื่อนิสิตทุกคน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้แล้วก็ต้องทำให้ดีที่สุด เพื่อเป้าหมายข้างหน้า เมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่อออกไปประกอบอาชีพตามที่ได้เล่าเรียนมา เพื่อที่จะให้ทุกคนในสังคมยอมรับ สอดคล้องกับคำกล่าวของ (สุชา, 2533) การที่บุคคลได้แสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายต่าง ๆ มนุษย์ทุกคนมีการปรับตัวรอบเท่าที่จะดำรงชีวิตอยู่ต้องแก้ปัญหาเพื่อ ความสำเร็จในการทำงาน เพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพ เพื่อสนองความต้องการ ทั้งทางร่างกาย จิตใจและทางสังคม ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงต้องจัด บริการให้คำปรึกษาตรงตามความต้องการของนิสิตเพื่อให้ทุก คน ใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีการประชาสัมพันธ์การ บริการการให้คำปรึกษาในหอพักให้มากขึ้น

1.2 ควรจัดรูปแบบการบริการการให้คำปรึกษา เช่น มีห้อง บริการการให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัว มีการบริการทางโทรศัพท์ หรือทาง Internet เพื่อให้ทุกนิสิตเกิดความมั่นใจและเป็นความลับ

1.3 ควรมีการกำหนดตาราง วัน และเวลา บทบาทเจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบในแต่ละหอพักให้ทราบอย่างละเอียด

2. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตทุก ชั้นปีที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่พักใน หอพักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3 ควรศึกษาวิจัยความต้องการการให้คำปรึกษาของนิสิตที่พัก อยู่ในที่พักเครือข่ายของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อเป็นข้อมูล เปรียบเทียบในการบริหารจัดการ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันและ พัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จากมหาวิทยาลัย มหาสารคาม คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ อาจารย์ วรณศักดิ์ พิจิตร บุญเสริม ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ จันทร์ศิริ ผู้อำนวยการ สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และนางสิริพร ศิริบูชา ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหา สารคาม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำหอพักทุกท่าน ที่กรุณาให้ความ ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนนิสิตทุกท่านที่กรุณา ตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณบุคลากรกลุ่มงานข้อมูลและการ วิเคราะห์ข้อมูล กองแผนงาน ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำงาน วิจัยฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กองกิจการนิสิต. (2552). งานหอพักนิสิต. กฎระเบียบเกี่ยวกับหอ พัก พ.ศ.2552. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จิระ ทองเหลือง. (2542). ความต้องการบริการให้คำปรึกษาของ นักศึกษาชั้นปีที่1 ที่พักในหอพัก มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัด เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542). กองบริการการศึกษา กรุงเทพฯ.

ทัศนีย์ ปุวรรตน์. (2540). สภาพปัญหาของนักศึกษาคณะสังคม ศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับความต้องการบริการแนะแนว

และให้คำปรึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีระพร อูวรรณโณ และคณะ. (2533).จิตวิทยาสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นิภา นิธยาน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีรียาสาสน์.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับผู้เรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุชา จันทรเอม. (2533).จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

โสภา ชูพิกุลชัย. (2520). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สำเนาวั ขจรศิลป์. (2542). กองบริการการศึกษา กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.